

Jaarverslag 2017

Recreatieschap Twiske-Waterland

Onderdeel Het Twiske

Inhoudsopgave

- 1 **Inleiding**
- 2 **Leeswijzer**

Deel 1

- 3 **Beleidsverantwoording**
- 4 **Wat is er gedaan in 2017?**
  - 4.1 Highlights
- 5 **Kort overzicht financiën**
  - 5.1 Financieel resultaat
- 6 **Financiën lange termijn**
  - 6.1 Inzet reserves

Deel 2

- 7 **Verantwoording van de reguliere werkzaamheden en lasten**
  - 7.1 Reguliere lasten totaal 2017
  - 7.2 Reguliere lasten per deelprogramma
  - 7.3 Reguliere baten per deelprogramma
  - 7.4 Conclusie reguliere begroting
- 8 **Verantwoording van de incidentele werkzaamheden**

1. Inleiding

Net boven Amsterdam Noord, tussen Landsmeer en Oostzaan in, vind je het prachtige natuur- en recreatiegebied Het Twiske. In Het Twiske ligt een grote recreatieplas midden in het groen. Een ideaal gebied om te fietsen, wandelen, skeeleren, pootje baden, zwemmen, varen, kanoën en nog veel meer.

In Het Twiske zijn kiosken en twee restaurants met terrasjes. Eén van de restaurants ligt aan een gezellige, knusse haven, waar je ook allerlei soorten bootjes kan huren. Voor kinderen is in Het Twiske een speelsloot en een avonturenspeelplaats met buizenfort, kabelbaan en pontjes over het water. Geniet tijdens een mooie wandeling van de mooie natuur in Het Twiske en wie weet sta je oog in oog met een Schotse Hooglander.

Recreatiegebied Het Twiske ligt aan de noordrand van Amsterdam, tussen Landsmeer en Oostzaan. De provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Purmerend, Oostzaan en Landsmeer dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en de ontwikkeling van dit gebied. Dat doen ze door te participeren in een Gemeenschappelijke Regeling.

Kergegevens

- 650 hectare beheergebied
- 200 hectare water
- Het Twiske ontvangt rond de 1,25 miljoen bezoeken per jaar

2. Leeswijzer

Om de taken uit te voeren heeft het recreatieschap een begroting, bestaande uit een programmaplan (wat gaan we doen) en een financiële paragraaf (waarmee gaan we dat doen). In de jaarrekening legt het recreatieschap verantwoording af voor de uitvoering van het programma in het afgelopen jaar.

In het eerste deel van dit verslag worden het beleid en de doelen besproken waarop het jaarprogramma is gebaseerd.

Daarna volgt er een korte samenvatting van de financiële resultaten. Tenslotte wordt omschreven hoe de financiële resultaten en de lange termijn planvorming voor het recreatieschap elkaar beïnvloeden.

Hieruit wordt duidelijk hoe het recreatieschap in de toekomst aantrekkelijk, relevant en financieel gezond blijft.

Het tweede deel van dit verslag gaat gedetailleerd in op de financiële resultaten van de jaarrekening.

Verdere details, de balans en andere informatie staan in de bijbehorende jaarrekening van Het Twiske.

Deel 1 Het Twiske

3. Beleidsverantwoording

Het bestuur van het recreatieschap bestaat uit vertegenwoordigers van de omliggende gemeenten. Het bestuur bepaalt de doelen en gebruiksregels voor de gebieden.

De doelen van het recreatieschap zijn gebaseerd op de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling, (waarop de hierboven genoemde hoofdtaken zijn gebaseerd), de doelen uit de visie en het gevoerde beleid van het recreatieschap. Dit is verder uitgewerkt in een doelenboom.

Een aantrekkelijk en gevarieerd landschap met optimale mogelijkheden voor recreatie en behoud van waardevolle (beschermde) natuur

1. Samenhangend beheer en onderhoud 'basispakket'

2. Ontwikkelen van een evenwichtige openlucht recreatie

3. Ontwikkelen en behouden maatschappelijk draagvlak

4. Bewaren van een evenwichtige openlucht-recreatie en evenwichtig natuurlijk milieu

4. Wat is er gedaan in 2017?

In het jaarprogramma werkt het recreatieschap aan het afronden van het recreatieve aanbod. In het kader van het ontwikkelen van recreatie, het maatschappelijke draagvlak, en het werven van inkomsten wil het recreatieschap twee locaties ontwikkelen. Het gaat om locaties die in het verleden een recreatieve invulling hebben gehad.

Twiske Poort is de locatie van de vroegere (meer dan 30 jaar oude) Blauwe Poort. Dit was in zijn hoogtijdagen een zeer populaire attractie. Helaas moest de Blauwe Poort i.v.m. de veiligheid in 2012 worden gesloten. Het bijbehorende restaurant is in 2015 door brandstichting verloren gegaan. In 2017 is er onder de naam Twiske Poort een wervingstraject uitgevoerd en zijn er twee ondernemers gevonden voor een nieuwe ontwikkeling. Er komt een tijdelijk restaurant in een strandtent. De tweede ondernemer begint een klimpark, mits de ruimtelijke procedures van de gemeente succesvol worden doorlopen.

Op het Kure Jan strand heeft jaren een kiosk gestaan tot ook deze door ouderdom en vandalisme moest worden gesloten. Daarna zijn de opstallen verwijderd. Ook hier is een recreatieve trekpleister gewenst. Eind 2017 is een begin gemaakt met een wervingstraject die in 2018 wordt afgerond.

4.1 Highlights

In 2017 zijn de recreatievoorzieningen en andere faciliteiten voor beleving van het gebied in stand gehouden en waar mogelijk verbeterd. Dit zijn de hoogtepunten:

Nieuwe website

In het voorjaar is de nieuwe website gelanceerd. De nieuwe website gaat vooral uit van het inspireren van de bezoeker en gaat daarmee verder dan het louter informeren over Het Twiske.

De kap

De kap van Twiske Molen is hersteld. In 2016 was de kap door een zomerstorm van de molen gewaaid. De molen wordt nu met behulp van experts gerestaureerd.

Evenementen

Het evenement Pleinvrees is in 2017 voor het eerst georganiseerd in het Twiske. Het evenement is succesvol verlopen.

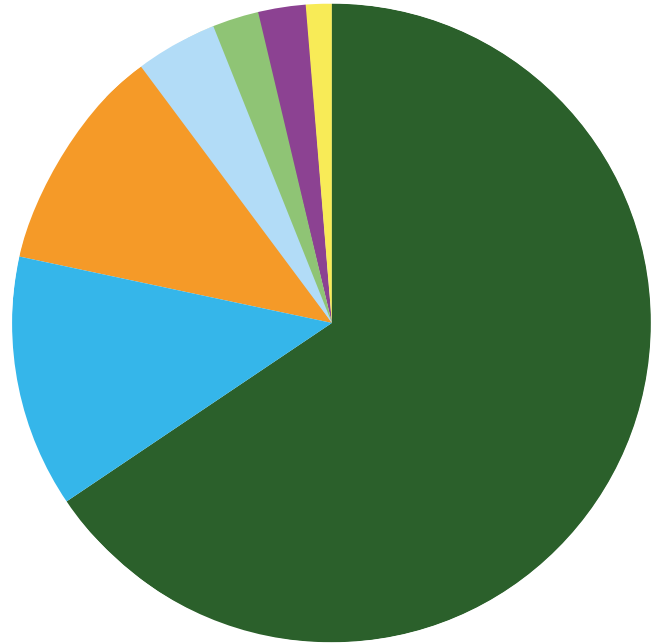
5. Kort overzicht financiën

De verschillende taken die het recreatieschap uitvoert zijn verdeeld over 7 deelprogramma's. Naast beheer voert het recreatieschap een aantal taken uit op het gebied van bestuursadvisering, secretariële ondersteuning en financiële administratie, toezicht, communicatie, en ontwikkeling. In het tweede deel van dit jaarverslag worden de activiteiten per deelprogramma toegelicht. De verdeling van de lasten over deze taken staat weergegeven in de grafiek hieronder. Het geld dat het recreatieschap jaarlijks ter beschikking heeft wordt in deze verhouding aan de verschillende werkzaamheden besteed.

De baten van het recreatieschap bestaan uit twee onderdelen, ten eerste de participantenbijdrage. Dit is de bijdrage van de deelnemers in het recreatieschap (de omliggende gemeenten) die dient om het beheer van het gebied te betalen. Ten tweede heeft het recreatieschap inkomsten uit de exploitatie van de gebieden, namelijk:

- Huur en erfpacht van exploitaties zoals Twiske haven en Paviljoen Twiske
- Gebruiksvergoedingen voor bijvoorbeeld muziek-evenementen

- Gebiedsbeheer; **69%**
- Toezicht; **9%**
- Inrichting & ontwikkeling; **9%**
- Bestuuradvisering; **5%**
- Communicatie; **3%**
- Financiën; **3%**
- Secretariaat; **2%**

5.1 Financieel resultaat

De begroting van het recreatieschap bestaat uit twee onderdelen, de reguliere werkzaamheden en de incidentele werkzaamheden. Reguliere werkzaamheden bestaan uit het jaarlijkse beheer en andere vaste onderdelen van de werkzaamheden. Onder het incidentele programma van het recreatieschap worden aanvullende opdrachten van het bestuur uitgevoerd.

De aanvullende opdrachten worden gefinancierd door subsidies, eenmalige inkomsten of door een onttrekking aan de reserves van het recreatieschap. Hiernaast staan de totale (= regulier + incidenteel) baten en lasten van het recreatieschap in 2017.

Van de totale lasten was ca € 425.000 incidenteel, gebaseerd op aanvullende (tijdelijke) opdrachten van het bestuur, waarvan de kosten ten laste komen van de reserves of vergoed middels subsidies of andere bronnen van inkomsten. Een deel van de geplande incidentele werkzaamheden wordt pas in 2018 uitgevoerd (zie toelichting in deel 2) waardoor ook het budget doorschuift.

Deze lasten tellen dan ook niet mee in de weging of het recreatieschap op termijn financieel gezond is. De belangrijkste indicator die aangeeft of het recreatieschap financieel gezond is, zijn de reguliere baten en lasten. Als die in evenwicht zijn, kunnen alle noodzakelijke werkzaamheden worden uitgevoerd. De aanvullende opdrachten zijn 'extra' en afhankelijk van de mogelijkheden om ze te financieren.

De baten en participantenbijdrage zijn ruimschoots voldoende om de jaarlijkse lasten voor beheer en de andere taken van het recreatieschap uit te voeren. Daarnaast is er ruimte om het overschot in te zetten voor het uitvoeren van het benodigde groot onderhoud en vervangingen. Het volgende hoofdstuk gaat daar uitgebreid op in.

Baten en lasten

De totale lasten waren	€ 2.286.216
De totale baten waren	€ 883.600
De participantenbijdrage bedroeg	€ 1.725.434
Het verschil tussen de totale lasten en baten is	€ 322.818

Reguliere baten en lasten

De reguliere lasten waren	€ 1.860.845
De reguliere baten waren	€ 605.149
De participantenbijdrage bedroeg	€ 1.725.434
Het verschil tussen de totale lasten en baten is	€ 469.738

6. Financiën lange termijn

Sinds 2010 is het beleid van het recreatieschap erop gericht om het jaarlijkse tekort op de begroting van het recreatieschap te dichten. In die tijd gaf het recreatieschap jaarlijks meer geld uit aan beheer en onderhoud dan dat er aan inkomsten binnenkwam, inclusief de participantenbijdrage.

Sindsdien heeft het recreatieschap meerdere maatregelen genomen om een evenwicht tussen de baten en lasten te bereiken. Er zijn bezuinigingen doorgevoerd, er is een investeringsprogramma ingezet om achterstallig onderhoud weg te werken, en er zijn nieuwe bronnen van inkomsten aangeboord. Dit alles heeft ertoe geleid dat het recreatieschap met de huidige participantenbijdrage het beheer en onderhoud uit kan voeren.

In 2017 was het saldo van de reguliere baten en lasten € 469.738. De begroting voor groot onderhoud en vervangingen was € 385.077. Dat betekent dat in 2017 de begroting van het recreatieschap voor wat betreft onderhoud sluitend was. Het recreatieschap heeft aan een extern bureau opdracht gegeven om de kosten voor beheer en onderhoud, inclusief groot onderhoud, door te rekenen. Daarmee krijgt het schap inzicht in de benodigde kosten op de lange termijn. Op basis van dit rapport wordt een exacte doorrekening gemaakt van de kosten op lange termijn.

Daarbij moet rekening worden gehouden met de nog lopende ontwikkelingen in het gebied. Zoals in het eerste deel van deze toelichting omschreven worden Twiske Poort en het Kure Jan strand ontwikkeld. Dat levert op termijn meer inkomsten op voor het recreatieschap. Aan de andere kant zijn met name de inkomsten uit evenementen niet gegarandeerd. Door het vertrek van Pleinvrees zullen de inkomsten in 2018 lager uitvallen. Het recreatieschap is op zoek naar een organisator die zich voor langere termijn wil verbinden aan Het Twiske.

6.1 Inzet reserves

Aan het eind van 2017 bedroegen de reserves van het recreatieschap € 2.896.926. De reserves zijn bedoeld voor het beheer en de ontwikkeling van het recreatieschap. Het recreatieschap gebruikt de reserves voor verschillende doelen:

Onderhoud

Als spaarpot voor groot onderhoud en vervangingen. Deze kosten variëren noodzakelijkwijs. Het ene jaar is er vrijwel geen onderhoud nodig, terwijl in een ander jaar verschillende bruggen worden vervangen. Om dit op te vangen voegt het recreatieschap geld toe aan de reserve als de kosten laag zijn, en onttrekt het geld aan de reserve als de kosten hoog zijn.

De bestemmingsreserve investeringen

Als financiering van andere door het bestuur gewenste investeringen en ontwikkelingen

Als weerstandvermogen

Om onverwachte kosten af te dekken. Het recreatieschap heeft voldoende middelen in de reserves om deze doelen te kunnen bekostigen. Met de nog te realiseren inkomsten lijkt dit ook op de lange termijn gewaarborgd. Dat hangt natuurlijk ook af van de resultaten van de externe onderzoek naar het beheer.

Deel 2 Het Twiske

7. Verantwoording van de reguliere werkzaamheden en lasten

7.1. Reguliere lasten totaal 2017

De volgende tabel geeft het totaal (= alle deelprogramma's) van de reguliere lasten voor 2017.

De werkelijke reguliere lasten waren	€ 1.860.845
De begrote reguliere lasten waren	€ 1.949.385
Dit betekent een overschrijding van 5%	€ 88.540

Op totaalniveau onderschrijden de reguliere lasten van het recreatieschap met 5% ten opzichte van de begroting. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de onderschrijving bij het deelprogramma gebiedsbeheer. Hieronder worden de over en onderschrijvingen per deelprogramma toegelicht.

7.2. Reguliere lasten per deelgebied

Financieel resultaat gebiedsbeheer

De werkelijke lasten waren in 2017	€ 1.285.767
De begrote lasten waren	€ 1.368.408
Dit betekent een overschrijding van 6%	€ 82.641

Het deelprogramma beheer voert planmatig onderhoud uit. Het beheer van een recreatiegebied bestaat grofweg uit twee onderdelen:

- Jaarlijks beheer, zoals het maaien van het gras, beheren van de bosopstanden en uitvoeren van kleine reparaties aan b.v. bruggen en verhardingen, etc.
- Groot onderhoud en vervanging van voorzieningen zoals bruggen, asfalt, en speeltoestellen.

De beheerswerkzaamheden voor het jaarlijks beheer worden door de gebiedsbeheerders voorbereid en aanbesteed bij aannemers en werkvoorzieningschappen. Dat betekent dat de werkelijke kosten afhankelijk zijn van de inschrijvingen uit de markt. Dit jaar zijn verschillende werkzaamheden voordelig aanbesteed, waardoor het recreatieschap lagere kosten heeft.

Financieel resultaat toezicht

De werkelijke lasten voor toezicht waren in 2017	€ 205.144
De begrote lasten waren	€ 200.760
Dit betekent een overschrijding van 2%	€ 4.384

Het recreatieschap heeft toezichthouders die zich regelmatig in de gebieden laten zien. Dat doen zij om een goede gastheer te zijn voor de recreanten. Ze beantwoorden vragen en vergroten door zichtbaar te zijn het gevoel van veiligheid. Daarnaast is de inzet van toezichthouders belangrijk bij het tegengaan van ongewenst gebruik, zoals bijvoorbeeld vandalisme, het verstoren van recreanten en afvaldumping.

Financieel resultaat financiën

De werkelijke lasten voor gebiedsbeheer waren in 2017	€ 78.082
De begrote lasten waren	€ 91.634
Dit betekent een overschrijding van 15%	€ 13.606

De afdeling financiën verzorgt de administratie van het recreatieschap. Belangrijker is dat zij oog houden op de inkomsten en uitgaven gedurende het jaar. Tenslotte maakt deze afdeling de jaarrekening, begrotingen en tussentijdse financiële rapportages. De lasten zijn lager dan begroot omdat de afschrijvingen lager zijn uitgevallen.

Financieel resultaat bestuursadviesing

De werkelijke lasten voor gebiedsbeheer waren in 2017	€ 98.744
De begrote lasten waren	€ 118.235
Dit betekent een overschrijding van 16%	€ 19.491

De bestuursadviseur van het recreatieschap zorgt ervoor dat het bestuur van het recreatieschap goede besluiten kan nemen. Bovendien is de bestuursadviseur het eerste aanspreekpunt voor de bestuurders en de participerende gemeenten. De bestuursadviseur zorgt ervoor dat de besluiten die het bestuur neemt door de rest van de organisatie vlot worden uitgevoerd. Buiten de reguliere bestuursvergaderingen waren er dit jaar weinig onverwachte zaken die inzet van bestuursadviesing vroegen.

Financieel resultaat secretariaat

De werkelijke lasten waren in 2017	€ 42.241
De begrote lasten waren	€ 39.174
Dit betekent een overschrijding van 8%	€ 3.067

Het secretariaat speelt een cruciale rol bij het organiseren van bestuursvergaderingen en verzorgen van een tijdige verzending van de bestuurstukken. Daarnaast co-ordineert het secretariaat de afhandeling van correspondentie en het naleven van diverse regelingen, zoals de klachtenregeling van het recreatieschap.

Financieel resultaat communicatie

De werkelijke lasten waren in 2017	€ 73.545
De begrote lasten waren	€ 78.129
Dit betekent een onderschrijding van 6%	€ 4.584

Het deelprogramma communicatie brengt actief de vele leuke initiatieven in, en voorzieningen van het recreatieschap onder de aandacht. Daarbij worden alle mogelijke media ingezet, zowel online als offline. Het recreatieschap kijkt over organisatorische grenzen heen en werkt zoveel mogelijk samen met ondernemers, gemeenten en andere organisaties op het gebied van recreatie om de promotie een zo groot mogelijk bereik te geven.

Financieel resultaat inrichting en ontwikkeling

De werkelijke lasten waren in 2017	€ 77.376
De begrote lasten waren	€ 53.045
Dit betekent een overschrijding van 46%	€ 24.331

Onder dit deelprogramma vallen de activiteiten om het schap verder te ontwikkelen, zoals inkomstenwerving en contractbeheer. Onder dat laatste valt bijvoorbeeld het onderhouden van de relatie met organisatoren van evenementen, de coördinatie van evenementen, en de relatie met ondernemers. Er is in 2017 veel tijd besteed aan de herontwikkeling van Twiske Poort. Zowel wat betreft de afwikkeling van de herbouw van opstallen als de voorbereiding van het wervingstraject. Hierdoor is de begroting overschreden.

7.3. Reguliere baten (exclusief participantenbijdragen)

De baten van het recreatieschap bestaan uit twee onderdelen, ten eerste de participantenbijdrage en ten tweede inkomsten uit de exploitatie van de gebieden, namelijk:

- Huur en erfpacht van exploitaties zoals Twiske Haven en Paviljoen Het Twiske.
- Gebruiksvergoedingen voor bijvoorbeeld muziek-evenementen en obstacle runs.

Financieel resultaat

De werkelijke reguliere baten waren	€ 605.149
De begrote lasten waren	€ 532.450
Dit betekent een onderschrijding van circa 14%	€ 72.699

In 2018 zijn de baten voor het recreatieschap hoger dan begroot, vooral doordat het evenement Pleinvrees dat in 2017 voor het eerst is georganiseerd in het Twiske. Helaas heeft de organisator laten weten voor de nieuwe edities een andere locaties te zoeken. Het recreatieschap gaat op zoek naar een alternatief evenement.

7.4. Conclusie reguliere begroting

De reguliere lasten waren	€ 1.860.845
De reguliere baten waren	€ 605.149
De participantenbijdrage bedroeg in 2017 totaal	€ 1.725.434
Het verschil tussen de lasten en de baten is	€ 469.738

8. Verantwoording van de incidentele werkzaamheden

Onder het incidentele programma van het recreatieschap worden projecten uitgevoerd met een duidelijk eindpunt. Voor deze projecten is vaak een aanvullend budget beschikbaar gesteld door het bestuur. Dat aanvullende budget komt uit de reserves. Daarnaast worden er ook projecten uitgevoerd die worden gefinancierd uit inkomsten, bijdragen door andere partijen of uit subsidies.

Er worden verschillende soorten projecten uitgevoerd. Dat kan zijn op het gebied van groot onderhoud, gebiedsontwikkeling, inkomstenwerving of omvormingen. Hieronder worden de belangrijkste projecten kort toegelicht en de voortgang in 2017 beschreven.

Uitvoeren Groot Onderhoud en Vervangingen	Begroting	Werkelijk	Budget dat doorschuift naar 2018
Lasten	€ 385.077	€ 149.151	€ 235.926

De focus lag in 2017 bij het voorbereiden van grote onderhoudswerkzaamheden aan de verhardingen in Het Twiske. De werkzaamheden zijn opgestart maar worden in 2018 afgerond. Hierdoor schuift het overblijvende budget door naar 2018.

Onderhoud aan de parkeerinstallatie	Begroting	Werkelijk	Budget dat doorschuift naar 2018
Lasten	€ 150.000	€ 0	€ 0

Het Twiske heeft een parkeerinstallatie ten behoeve van het betaald parkeren, bestaande uit slagbomen en betaalautomaten. Het voor 2017 geplande onderhoud aan de parkeerinstallatie is uitgevoerd. Deze investeringen worden over 5 jaar afgeschreven en zijn geactiveerd op de balans. Daarom zijn ze niet zichtbaar onder het kopje 'realisatie'.

Herbouw Twiske Poort	Begroting	Werkelijk	Budget dat doorschuift naar 2018
Lasten	€ 329.335	€ 137.438	€ 191.897

Het gebouw (voorheen restaurant) op Twiske Poort is in 2016 door brandstichting verloren gegaan. Omdat er nog geen zicht was op een permanente exploitatie heeft het bestuur besloten om modulair te herbouwen, zodat een nieuwe exploitant de opstellen makkelijk kan aanpassen. Helaas bleek ook dat niet haalbaar binnen het budget. Uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord Holland (RNH) heeft een strandpaviljoen beschikbaar gesteld als oplossing om toch op korte termijn een tijdelijke exploitatie van Twiske Poort mogelijk te maken, tot er een definitieve exploitant is gevonden.

Wervingstraject Twiske Poort	Begroting	Werkelijk	Budget dat doorschuift naar 2018
Lasten	€ 0	€ 7.260	€ 0

Er zijn twee exploitanten geworven voor Twiske Poort. Er komt een tijdelijk restaurant in de strandtent. De tweede ondernemer begint een klimpark, mits de ruimtelijke procedures van de gemeente succesvol worden doorlopen.

Herstel Twiske Molen	Begroting	Realisatie	Budget dat doorschuift naar 2018
Lasten	€ 200.000	€ 125.968	€ 74.032

In 2016 waren de kap en de wieken van de Twiske Molen door een zomerstorm van de molen gewaaid. De aanbesteding van de restauratie door experts op dit gebied is afgerond. De kosten worden gedekt door de verzekering. Volgens planning zal de molen in mei 2018 weer kunnen draaien.

De overige projecten staan in de tabel hieronder toegelicht.

Incidentele projecten	Begroting	Realisatie	Toelichting
Baggeren	€ 12.000	€ 0	Baggerwerkzaamheden uitgevoerd bij de speelvijvers van de Twiske Poort en verantwoord in de regulier lasten.
Advieskosten en recreatiemonitor	€ 16.965	€ 15.760	Projecten met een vast budget dat nooit doorschuift
Administratieve posten	€ 0	€ 2.524	Diverse verrekeningen